

PILAR 3 - Rapport

31.12.2015

**ETNEDAL
SPAREBANK**

I INNHOLDSFORTEGNELSE

I INNHOLDSFORTEGNELSE	1
II FIGURFORTEGNELSE	2
1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET	3
2. ANSVARLIG KAPITAL OG KAPITALKRAV	4
2.1 ANSVARLIG KAPITAL.....	4
2.2 BEREGNINGSGRUNNLAG OG KAPITALDEKNING.....	4
2.3 KAPITALKRAV.....	5
3. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO	6
3.1 INNLEDNING	6
3.2 ORGANISERING OG ANSVAR.....	7
3.3 RISIKOTYPER.....	8
4. RISIKOOMRÅDER	9
4.1 KREDITTRISIKO	9
4.1.1 Definisjon	9
4.1.2 Styring og kontroll	9
4.1.3 Kreditteksponering	9
4.1.3.1 Engasjement fordelt på risikoklasser	9
4.1.3.2 Engasjement fordelt på geografiske områder	10
4.1.3.3 Engasjement fordelt på kundegrupper og bransjer	11
4.1.3.4 Engasjement fordelt på løpetid	11
4.1.3.5 Nedskrivninger på utlån	11
4.2 LIKVIDITETSRISIKO OG ANDRE FINANSIELLE RISIKOER.....	14
4.2.1 Definisjon	14
4.2.2 Styring og kontroll	14
4.2.3 Bankens likviditet	14
4.2.4 Andre finansielle risikoer	15
4.3 MARKEDSRISIKO	16
4.3.1 Definisjon	16
4.3.2 Styring og kontroll	16
4.4 OPERASJONELL RISIKO	17
4.4.1 Definisjon	17
4.4.2 Styring og kontroll	17
4.5 FORRETNINGS-, OMDØMME- OG STRATEGISK RISIKO	17
4.5.1 Definisjon	17
4.5.2 Styring og kontroll	17

II FIGURFORTEGNELSE

Figur 1: Ansvarlig Kapital	...4
Figur 2: Beregningsgrunnlag og Kapitaldekning	...4
Figur 3: Utviklingen av kapitaldekning	...5
Figur 4: Kapitalkrav og Beregningsgrunnlag	...5
Figur 5: Resultatregnskap 2013-2015	...6
Figur 6: Balanse 2013-2015	...7
Figur 7: Risikoklassifisering	...10
Figur 8: Geografiske områder	...10
Figur 9: Kundegrupper	...11
Figur 10: Løpetider	...11
Figur 11: Nedskrivninger etter risikoklasser	...12
Figur 12: Individuelle nedskrivninger	...12
Figur 13: Gruppevise nedskrivninger	...12
Figur 14: Tapskostnader	...13
Figur 15: Misligholdt og tapsutsatte lån	...13
Figur 16: Misligholdt og tapsutsatte lån etter bransjer	...13
Figur 17: Netto likviditetseksponeering	...14

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriftens del IX (pilar 3). Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2015 med mindre annet fremgår.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

2. ANSVARLIG KAPITAL OG KAPITALKRAV

Den ansvarlige kapitalen består av kjernekapital og tilleggskapital. Ved beregning gjelder fradrag, tillegg og begrensninger i forhold til kapitalforskriftens definisjoner. Alle tall oppgis i hele tusen.

2.1 Ansvarlig Kapital

Tabellen nedenfor gir opplysninger om ansvarlig kapital, herunder kjernekapital pr. 31.12.2015.

Figur 1: Ansvarlig Kapital

Etnedal Sparebanks fond	88.269
Gavefond	0
Sum balanseført egenkapital	88.269
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser	0
Sum kjernekapital	88.269
Sum tilleggskapital	0
Sum fradrag i kjerne- og tilleggskapitalen	0
Netto ansvarlig kapital	88.269

Note: Tall i tusen kroner

2.2 Beregningsgrunnlag og Kapitaldekning

Tabellen nedenfor gir opplysninger om beregningsgrunnlag og kapitaldekning pr. 31.12.2015.

Figur 2: Beregningsgrunnlag og Kapitaldekning

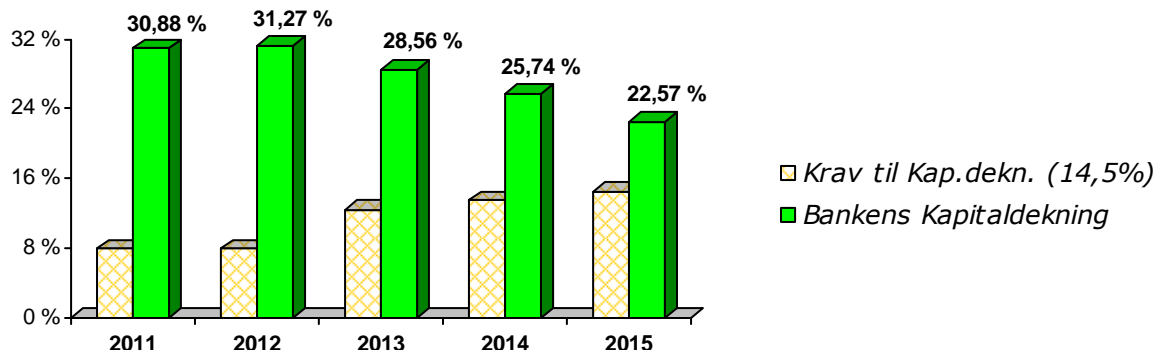
Netto ansvarlig kapital	88.269
Risikoveid beregningsgrunnlag	
Kreditrisiko	356.466
Operasjonell risiko	34.665
Markedsrisiko	0
Total beregningsgrunnlag	391.131
Kapitaldekning	22,57%

Note: Tall i tusen kroner

Minimumskrav til kapitaldekning er 8 %, men det innføres kapitalbuffere (bevarings-, syklisk- og systembuffer) i tillegg. Kapitalkravet inklusive alle buffere er 14,5% per 31.12.2015 og skal økes til 16,0% i løpet av neste årene. Etnedal Sparebank har en ka-

pitaldekning på 22,57 % i 2015. Utviklingen av bankens kapitaldekning går ned siden 2013 pga. høy utlånsvekst, men er fortsatt solid. Diagrammet viser utviklingen de siste 5 årene.

Figur 3: Utviklingen av kapitaldekning

2.3 Kapitalkrav

Minimumskravet (8%) til ansvarlig kapital og beregningsgrunnlaget pr. 31.12.2015:

Figur 4: Kapitalkrav og Beregningsgrunnlag

Engasjementskategorier	Kapitalkrav	Beregningsgrunnlag
Stater og sentralbanker	0	0
Lokale og regionale myndigheter	282	3.525
Offentlig eide foretak	0	0
Multilaterale utviklingsbanker	0	0
Internasjonale organisasjoner	0	0
Institusjoner	1.762	22.025
Foretak	1.662	20.773
Massemarkedsengasjementer	0	0
Eng. med pantesikkerhet i eiendom	23.952	299.401
Forfalte engasjement	3	39
Høyrisikoengasjement	0	0
Obligasjoner med fortrinnsrett	0	0
Andeler i verdipapirfond	0	0
Øvrige engasjementer	856	10.703
Kapitalkrav kredittrisiko	28.517	356.466
Kapitalkrav markedsrisiko	0	0
Kapitalkrav operasjonell risiko	2.773	34.665
Totalt kapitalkrav	31.290	391.131

Note: Tall i tusen kroner

Banken har ikke engasjementer som medfører rapporteringsplikt for markedsrisiko. Banken benytter basismetoden for beregning av krav til ansvarlig kapital som skal dekke den operasjonelle risiko. Operasjonell risiko beregnes med 15 % av gjennomsnittlig inntekt de tre siste år (2012-2014).

3. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

3.1 Innledning

Etnedal Sparebank er en lokal og selvstendig sparebank med forankring i Etnedal. I tillegg har banken en salgsavdeling på Dokka. Banken hadde størst vekst i Nordre Land i 2015.

Etnedal Sparebank er tilsluttet Eika-gruppen. Ved utgangen av 2015 hadde banken 13 ansatte.

God risiko- og kapitalstyring er et sentralt virkemiddel i bankens verdiskapning. Styret i Etnedal Sparebank har en målsetting om at bankens risikoprofil skal være lav til moderat.

Tabellene nedenfor viser hovedtrekkene i bankens resultatregnskap og balanse ved utgangen av 2013, 2014 og 2015.

Figur 5: Resultatregnskap 2013-2015

	2015	2014	2013
Netto renteinntekter	17.573	15.167	13.868
Netto andre inntekter	4.825	3.910	5.336
Sum netto inntekter drift	22.398	19.077	19.204
Driftskostnader	-16.245	-13.974	-14.335
Resultat før verdipapir/valuta	6.153	5.103	4.869
Netto verdipapirer/valuta	18	2817	205
Resultat før tapsavskrivning	6.171	7.920	5.074
Tap på utlån m.v.	450	-1.614	-372
Resultat før skatt	6.621	6.306	4.702
Skatt	-2.073	-1.001	-1.307
Resultat etter skatt	4.548	5.305	3.395

Note: Tall i tusen kroner

Figur 6: Balanse 2013-2015

	2015	Andel	2014	Andel	2013	Andel
Kontanter. & lån til sentr.bank/kred.inst.	108.853	12 %	64.911	10 %	72.683	12 %
Netto utlån kunder	757.253	84 %	575.631	85 %	510.073	83 %
Sertifikater og obligasjoner	13.000	1 %	14.000	2 %	12.027	2 %
Aksjer og grunnfondsbevis	1.005	0 %	1.005	0 %	1.005	0 %
Anleggsaksjer	6.361	1 %	6.192	1 %	6.180	1 %
Imm. Eiend./driftsmidl. & andre eind.	12.237	1 %	12.287	2 %	11.934	2 %
Sum eiendeler	898.709	100 %	674.026	100 %	613.902	100 %
Gjeld til kredittinstitusjoner	2.775	0 %	0	0 %	0	0 %
Innskudd fra kunder	772.361	86 %	556.858	83 %	501.350	82 %
Utstedt gjeld (sert. og obligasjoner)	25.000	3 %	25.000	4 %	25.000	4 %
Annen gjeld og påløpne kostnader	10.304	1 %	4.624	1 %	5.163	1 %
Egenkapital	88.269	10 %	87.544	13 %	82.389	13 %
Sum gjeld og egenkapital	898.709	100 %	674.026	100 %	613.902	100 %

Note: Tall i tusen kroner

3.2 Organisering og ansvar

Ansvar og gjennomføring av bankens risikostyring og kontroll er delt mellom bankens styre, ledelse og operativ enhet. Etnedal Sparebank har 12,1 årsverk og samarbeidet mellom styre, ledelse og medarbeidere er tett.

Styret

Har ansvar for å påse at banken har en ansvarlig kapital som er tilstrekkelig ut fra ønsket risiko og bankens virksomhet. Styret fastsetter de overordnede målsettingene relatert til risikoprofil og avkastning. Styret fastsetter videre de overordnede rammer, fullmakter og retningslinjer for risikostyring i banken, samt etiske regler som skal bidra til en høy etisk standard.

Banksjef

Har ansvaret for den overordnede risikostyringen, herunder ansvar for at det implementeres effektiv risikostyringssystemer i banken, og at risikoeksponeringen overvåkes. Banksjef er videre ansvarlig for delegering av fullmakter, og rapportering til styret.

Alle medarbeidere

Har ansvar for å styre risiko og sikre god intern kontroll innenfor eget område i tråd med bankens vedtatte risikoprofil. For å sikre god økonomisk og administrativ styring, skal den enkelte medarbeider ha nødvendig kunnskap om vesentlige risikoforhold innenfor eget område.

Revisor

Bankens eksterne revisor etterprøver om rutiner og retningslinjer etterleves, samt vurderer om bankens modellverk knyttet til risiko- og kapitalstyring gir et riktig uttrykk for bankens samlede risiko- og kapital situasjon. Ekstern revisor utarbeider årlig en uavhengig rapport av bankens interne kontroll som også inneholder vurdering av bankens kapitalanalyse (ICAAP).

3.3 Risikotyper

Banken eksponeres for ulike typer risiko. De viktigste er:

- **Kredittrisiko:** er risiko for tap som følger av kunders eller andre motparters evne og vilje til å oppfylle sine forpliktelser.
- **Likviditetsrisiko:** er risiko for ikke å være i stand til å innfri forpliktelser eller ikke evner å finansiere eiendeler, herunder ønsket vekst, uten vesentlige økte kostnader.
- **Markedsrisiko:** er risiko for tap som følge av endringer i observerbare markeds-kurser som renter, verdipapirkurser og valutakurser.
- **Operasjonell risiko:** er risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser.
- **Forretningsrisiko:** Er risiko knyttet til uventede inntekts- og kostnadssvingninger. Risikoen kan være knyttet til konjunktursvingninger eller endret kundeadferd.
- **Omdømmerisiko:** Er risiko for svikt i inntjening og tilgang på funding på grunn av sviktende omdømme hos kunder, motparter og/eller myndigheter.
- **Strategisk risiko:** Er risiko for tap som følge av feilslåtte strategiske satsninger.

4. RISIKOOMRÅDER

4.1 Kredittrisiko

4.1.1 Definisjon

Kredittrisiko defineres som risiko for tap som følge av at kunder eller motparter ikke har evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser.

4.1.2 Styring og kontroll

Bankens forretningsmessige formål er først og fremst å ta i mot innskudd og å låne ut penger til publikum og næringsvirksomhet med tilstrekkelig sikkerhet. Kredittrisiko er derfor en inntektskilde og en strategisk risiko for banken. Kredittrisiko vil utgjøre hovedbestanden av bankens totale risiko. Kredittrisiko utgjør bankens største risiko og er den risikofaktor som binder mest kapital.

Kredittrisiko styres gjennom egne styringsdokumenter og bevilgningsreglement. Styret gjennomgår årlig bankens styringsdokumenter og bevilgningsreglement for utlånsvirksomheten. Gjennom styringsdokumentene defineres bankens kredittpolicy og det fastsettes overordnede mål for eksponering knyttet til portefølje, bransje og enkeltkunder. Samlet danner dette grunnlaget for fastsettelse av ønsket risikoprofil. Gjennom bevilgningsreglementet delegeres kredittfullmakt til bankens ansatte innenfor visse rammer. De delegerte fullmaktene er relatert til enkeltengasjementers størrelse og risiko.

Kompetente medarbeidere som har analytisk evne og god innsikt i risikoelementer knyttet til kunden er den viktigste forutsetning for at banken skal kunne realisere sin målsetting. Løpende kompetanseutvikling er en nødvendig innsatsfaktor for å bygge opp og vedlikeholde kompetansen. Det er banksjefens ansvar å sørge for at medarbeidere innen kredittområdet har eller utvikler den nødvendige kredittkompetanse.

4.1.3 Kreditteksponering

Tabellene nedenfor viser bankens engasjement fordelt på risikoklasser og geografi. Engasjementer fordelt på kundegrupper viser fordeling av brutto utlån, garantier og ubenyttet bevilgning til kunder og kredittinstitusjoner. Løpetidstabell viser gjenstående løpetid for netto utlån til kunder og kredittinstitusjoner. Tabellene viser også engasjementsbeløp med nedskrivninger. Alle beløp oppgis i hele tusen kroner.

4.1.3.1 Engasjement fordelt på risikoklasser

Banken bruker ny risikoklassifiseringssystem, som i hovedsak differensierer kundene basert på økonomi og sikkerhet og kategoriserer kundene i følgende undergrupper: lav (Risikogruppe 1 til 7), middels (Risikogruppe 8 til 10) og høy risiko (Risikogruppe 11 og 12), samt misligholdte engasjementer. Med engasjement menes restgjeld tillagt trekkrettigheter og avgitt garanti.

Tabellen nedenfor viser samlet engasjementsbeløp etter individuelle nedskrivninger (se nedenfor figur 11 og figur 12, side 12). Gjennomsnittlig engasjementsbeløp er her definert som inngående beløp 2015 pluss utgående beløp 2015 delt på to.

Figur 7: Risikoklassifisering

	Engasjementsbeløp pr 31.12.2015	Gjennomsnittlig eng.beløp
Lav risiko	683.609	581.853
Middels risiko	55.065	83.250
Høy risiko	20.017	13.295
Uklassifisert	3162	1.581
Sum	761.853	679.978

Note: Tall i tusen kroner

4.1.3.2 Engasjement fordelt på geografiske områder

Figur 8: Geografiske områder

2015	Brutto utlån*	Garanti
Etnedal	227.455	2.276
Nordre Land	266.362	39
Søndre Land	75.077	283
Resten av Oppland	55.680	75
Oslo/Akershus	96.030	293
Utlandet	10	0
Øvrig	44.539	0
Sum	765.153	2.966

*Utlån før nedskrivning på individuelle utlån og grupper av utlån.

Note: Tall i tusen kroner

4.1.3.3 Engasjement fordelt på kundegrupper og bransjer

Figur 9: Kundegrupper

2015	Utlån	Garantier	Potensiell eksp.
Personmarked	615.249	371	11.789
Off. forvaltning	17.627	0	0
Primærnæring	42.779	351	3.997
Industri	13.871	0	2.570
Service & tjenesteyting	55.331	1.856	3.930
Bygg/Anlegg	10.849	388	1.372
Varehandel/Reiseliv	9.447	0	2.031
Sum utlån til kunder	765.153	2.966	25.689
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	44.050		
Sum utlån til kunder og kredittinstitusjoner	809.203		

*Utlån før nedskrivning på individuelle utlån og grupper av utlån.

Note: Tall i tusen kroner

4.1.3.4 Engasjement fordelt på løpetid

Tabellen nedenfor viser restløpetid for alle engasjement.

Figur 10: Løpetider

2015	Sum	<1 mnd	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	>5 år
Fordringer på kredittinstitusjoner	44.050	44.050				
Netto utlån* og fordringer på kunder	757.253	30.131	8.292	37.443	181.230	500.157
Sum	801.303	74.181	8.292	37.443	181.230	500.157

*Utlån etter nedskrivning på individuelle utlån og grupper av utlån.

Note: Tall i tusen kroner

4.1.3.5 Nedskrivninger på utlån

Alle utlån blir gjennomgått og risikoklassifisert i gruppene 1 – 12. Risikogruppene gir en indikasjon på utlån med tilnærmet like risikoegenskaper med hensyn til debitorernes/låntakers evne til å betale ved forfall. Alle utlån blir deretter gjenstand for en nedskrivningsvurdering med bakgrunn i hvilken risikogruppe de tilhører. Alle engasjement blir fulgt opp ved månedlig gjennomgang av restanselister, overtrekkslister samt oppfølging av risikoklassifiseringssystemet.

Figur 11: Nedskrivninger etter risikoklasser

Risikoklasser	Før Nedskrivninger	Nedskrivninger	Etter Nedskrivninger
1-3	529.129	0	529.129
4-7	154.480	0	154.480
8-10	55.065	0	55.065
11	10	0	10
12	23.307	3.300	20.007
Uklassifisert	3.162	0	3.162
Sum	765.153	3.300	761.853

Note: Tall i tusen kroner

Individuell nedskrivning på hvert enkelt lån foretas i de tilfeller det foreligger objektive bevis for verdifall. Objektive bevis definerer banken som blant annet:

- Finansielle problemer hos debitor/låntaker
- Betalingsmislighold eller andre kontraktsbrudd
- Innvilget utsettelse av betaling eller ny kreditt til betaling av forfalt termin, avtalte endringer i rentesatsene eller andre avtalevilkår som følger av finansielle problemer hos debitor/låntaker
- Negative endringer i betalingsstatus til debitorer/ låntakere
- Endringer i verdien på sikkerhetsstillelsen til debitor/ låntaker

Individuelle nedskrivninger reduserer engasjementenes regnskapsførte verdi i balansen, og periodens endringer i vurdert verdi resultatføres som tap på utlån og garantier.

Figur 12: Individuelle nedskrivninger

Individuelle nedskrivninger pr. 01.01.2015	3.300
Periodens konstaterte tap med tidl. foretatt tapsavsetning	
+ økte individuelle nedskrivninger i året	700
- tilbakeførte individuelle nedskrivninger i året	-700
Individuelle nedskrivninger pr. 31.12.2015	3.300

Note: Tall i tusen kroner

Gruppenedskrivning omfatter bankens vurdering av grunnlaget for verdifall på grupper av utlån med tilnærmet like risikoegenskaper. Alle utlån som ikke er blitt gjenstand for en individuell nedskrivning, blir vurdert samlet i forhold til sin risikoklasse. Gruppenedskrivninger reduserer engasjementenes regnskapsførte verdi i balansen, og periodens endringer i vurdert verdi resultatføres som tap på utlån og garantier.

Figur 13: Gruppevise nedskrivninger

Gruppevise nedskrivninger pr. 01.01.2015	4.600
Periodens endring	
Gruppevise nedskrivninger pr. 31.12.2015	4.600

Note: Tall i tusen kroner

Konstaterte tap er tap som er oppstått fordi banken har gitt avkall på hele, eller deler av engasjementet fordi kunden ikke anses betalingsdyktig. Konstaterte tap på engasjement er tap som regnes som endelige.

Periodens tapskostnader (se også figur 5, side 6) vises i nedenstående tabell.

Figur 14: Tapskostnader

Periodens endring i individuelle nedskrivninger	
Periodens endring i gruppevise nedskrivninger	
Konstaterte tap	
Inngått på tidligere konstaterte tap	-450
Periodens tapskostnader/tilbakeføringer	-450

Note: Tall i tusen kroner

Et engasjement (summen av enkeltlån og rammekreditter) anses som misligholdt når kunden ikke har betalt forfalte terminer på utlån innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt eller innskuddskonti ikke er innekket innen 90 dager etter at rammekreditten eller kontoen ble overtrukket. Tapsutsatte lån er lån som ikke er misligholdt, men hvor kundens økonomiske stilling innebærer sannsynlighet for tap på et senere tidspunkt.

Figur 15: Misligholdt og tapsutsatte lån

Brutto misligh. engasjementer	3.686
Individuelle nedskr. på misligh. engas.	0
Netto misligh. engasjementer	3.686

Brutto ikke misligh. engas.	19.607
Individuelle nedskr. på ikke misligh. engas.	-3.300
Netto tapsutsatte lån	16.307

Note: Tall i tusen kroner

Samlet misligholdt og tapsutsatte lån fordelt på kundegrupper og bransjer viser følgende tabell.

Figur 16: Misligholdt og tapsutsatte lån etter bransjer

2015	Misligholdte engasjem.	Tapsutsatte engasjem.	Indiv. nedskr. utlån/garant.	Gr.vis nedskr. utlån/garant.
Lønnstakere	3.647	73	100	
Prim.næring				
Industri/Bergv.		8.349	700	
Bygg/Anlegg				
Tjenesteyting/ reiseliv	39	11.185	2.500	
Sum	3.686	19.607	3.300	4.600

Note: Tall i tusen kroner

4.2 Likviditetsrisiko og andre finansielle risikoer

Likviditetsrisiko er bankens betydeligste risiko. Derfor belyses dette nærmere enn de andre finansielle risikoer.

4.2.1 Definisjon

Likviditetsrisiko er risiko for ikke å være i stand til å innfri sine forpliktelser eller ikke evner å finansiere eiendeler, som ønsket vekst, uten vesentlig økte kostnader.

4.2.2 Styring og kontroll

Styringen av likviditetsrisiko tar utgangspunkt i finansstrategien, som setter rammer for likviditetsrisiko gjennom rammer for netto likviditetsbehov i ulike tidsintervaller, krav til langsiktig finansiering, størrelse på udisponerte trekkrettigheter, størrelsen på likviditetsreserver og lengden på den tidsperioden som banken skal være uavhengig av ny finansiering fra penge- og kapitalmarkedet.

Banken skal hovedsakelig finansiere sin virksomhet gjennom egenkapital og innskudd fra kunder. Det søkes å oppnå en innskuddstruktur med mange mindre innskudd da banken, i vesentlig grad, ikke skal gjøre seg avhengig av store enkeltinnskudd. Når det gjelder innlånskilder for øvrig legger banken vekt på diversifisering hvor så vel långivere, perioder og instrumenter inngår. Banken legger vekt på at likviditetsrisikoen skal være lav.

4.2.3 Bankens likviditet

Likviditetsrisiko kan sies å være risikoen for at banken ikke kan gjøre opp sine forpliktelser rettidig. Som det framgår av likviditetseksposeringen er banken på kort og middels sikt godt dekket med løpende likviditet.

Figur 17: Netto likviditetseksposering

2015	Sum	<1 mnd	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	>5 år	Uten løpetid
Fordringer på sentralbanker	64.803	64.803					
Fordringer på kredittinstitusjoner	44.050	44.050					
Utlån og fordringer på kunder	757.253	30.131	8.292	37.443	181.230	500.157	
Obligasjoner	13.000			10.000	3.000		
Andre eiendeler med restløpetid	10.443	1.664	105			8.674	
Eiendeler uten restløpetid	9.160						9.160
Sum eiendeler	898.709	140.648	8.397	47.443	184.230	508.831	9.160
Gjeld til kredittinstitusjoner	2.775	2.775					
Obligasjonsgjeld	25.000				25.000		
Innskudd fra kunder	772.361				79.786		692.575
Øvrig gjeld med restløpetid	10.304	1.529	3.671			5.104	
Egenkapital	88.269						88.269
Sum gjeld og egenkapital	898.709	4.304	3.671	0	104.786	5.104	780.844
Netto likviditetseksposering	0	136.344	4.726	47.443	79.444	503.727	-771.684

Note: Tall i tusen kroner

Kassekreditt er medtatt under intervall 3-12 mnd, og innskudd fra kunder uten bindings- tid er behandlet ved going concern som konstant uten løpetid. Definert masse har årlig vist økt volum, men kunden kan når som helst ta ut sitt innskudd.

For å sikre likviditeten kan banken i tillegg bruke sine trekkrettigheter i DNB og Toten Sparebank ved behov. Trekkrettighetene i DNB utgjør 30 millioner kroner og i Toten Sparebank 10 millioner kroner. Ingen av disse trekkrettighetene var brukt ved utgangen av året.

Banken er langsiktig lånefinansiert ved obligasjonslån gjennom Norsk Tillitsmann ASA på 25 millioner kroner, som forfaller til betaling 04.10.2016.

Obligasjonsgjeld på 25 millioner kroner blir presentert under utstedt gjeld i balansen (se ovenfor figur 6, side 7).

Innskudd fra kunder er bankens viktigste fundingskilde. Innskuddsdekningen, målt som innskudd i prosent av brutto utlån, var pr. 31.12.2015 på 100,94 %.

Bankens likviditetssituasjon er solid, med en likviditetsbeholdning pr. 31.12.2015 på 108,9 millioner kroner. Beløpet er sammensatt av innskudd i Norges Bank (inkl. kontanter) med 64,8 millioner kroner, i DNB med 43,1 millioner kroner, i Sparebanken Hedmark med 0,8 millioner kroner og i Vestre Slidre Sparebank med 0,2 millioner kroner.

4.2.4 Andre finansielle risikoer

a) Renterisiko

Renterisiko er risiko for tap på grunn av endringer i det generelle rentenivået. I begrepet inngår også kursrisiko/rentefølsomhet, dvs. endring i en obligasjons verdi ved endring av markedrenten. Det vanlige er å beskrive renterisiko som hvor stort beløp man taper gitt at renten går ned eller opp med 1 %-poeng.

Vi hadde ved årsskiftet låneavtaler med fast rente på 2,58 millioner kroner.

Bankens renterisiko vurderes som lav.

b) Soliditetsrisiko

Med soliditetsrisiko forstår vi risikoen for at bankens egenkapital blir så lav at tilsynsmyndigheter og/eller finansmarkedet ikke lenger har tiltro til bankens soliditet. Lovens minstekrav for kapitaldekning er 8 %, men kapitalkravet inklusive alle buffere er 14,5% per 31.12.2015. Vår kapitaldekning var ved årsskifte 22,57 % (se også figur 3: Utviklingen av kapitaldekning, side 5).

Det er vår vurdering at risikoen for å komme ned i en kapitaldekning som Finanstilsynet ikke finner tilfredsstillende er liten, dette hensyntatt at banken i 2015 opplevde en sterk vekst i sine utlån som medførte en faktisk svekkelse av kapitaldekningen som var sterkere enn tidligere år. Etter våre beregninger vil det være en kombinasjon av store utlåns- tap, store verdipapirtap og dårlig/manglende inntjening i en lengre periode som måtte medføre at bankens kapitaldekning skulle komme ned på et kritisk nivå.

Gitt de risikostyringsmekanismer vi har i dag og det begrensede marked vi opererer i anser vi en slik situasjon for å være lite trolig.

Bankens soliditetsrisiko vurderes som lav.

c) Store engasjement

Store engasjement kan i seg selv utgjøre en risiko – særlig om de utgjør en betydelig del av bankens samlede portefølje og/eller er konsentrert om enkelte bransjer eller næringer (såkalt klyngerisiko). Vi mener at slike engasjement er sikret med pant i fast eiendom og hensyntatt gjennom gruppevis nedskrivninger.

Det er styrets vurdering at bankens klyngerisiko er moderat.

d) Innskudd

Det er ingen begrensninger i hvor store enkeltinnskudd en bank kan ta imot, men store enkeltinnskudd medfører en viss likviditetsrisiko. Vi legger vekt på å ha en diversifisert innskuddsportefølje og ønsker primært ikke enkeltinnskudd over 15 MNOK uten bindings- tid. Bortsett fra innskuddet fra Etnedal Kommune har vi ingen slike innskudd.

Det er styrets vurdering at bankens klyngerisiko innenfor innskudd er moderat.

e) Utlån

Et enkelt (konsolidert) utlånsengasjement kan etter loven maksimalt være på 25 % av bankens ansvarlige kapital, og alle utlånsengasjement over 10 % av bankens Egenkapital (såkalte store engasjement) skal hvert kvartal rapporteres etter gitte regler.

Et av de store engasjementene har vært i mislighold i løpet av året og ingen enkeltenga- sjement var ved årsskiftet på over 25 % av bankens Egenkapital.

Det er styrets oppfatning at bankens klyngerisiko innenfor utlån er moderat.

4.3 Markedsrisiko

4.3.1 Definisjon

Markedsrisikoen er risikoen for tap som skyldes endringer i renter, aksje- /verdipapirkurser og valutakurser. Markedsrisiko oppstår hovedsakelig i forbindelse med bankens investeringer i verdipapirer og som følge av fundingsaktiviteten, samt rente- og valutahandel.

4.3.2 Styring og kontroll

Markedsrisiko styres og overvåkes med bakgrunn i rammer vedtatt av styret gjennom bankens finansstrategi og i henhold til gjeldende forskrifter. Finansstrategien gjennomgås og revideres årlig.

I banken er markedsrisikoen svært begrenset, med bakgrunn i:

- Bankens eksponering i egenkapitalmarkedet utover eier- interesse i Eika Gruppen er ubetydelig.
- Verdien av valutaene utgjør pr 31.12.2015 NOK 660.000 og derfor kan bankens risiko i utenlandsk valuta også ansees som ubetydelig.

4.4 Operasjonell risiko

4.4.1 Definisjon

Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser.

4.4.2 Styring og kontroll

Styring og kontroll av operasjonell risiko omfatter (se ovenfor 3.2 Organisering og ansvar, side 7):

- Overordnet risikostyring og kontroll
- Operativ styring og kontroll
- Ekstern revisors kontroll

Bankens styring og kontroll med operasjonell risiko inngår som en viktig del av bankens arbeid i henhold til internkontrollforskriften. Sentralt i bankens overordnede styring og kontroll av operasjonell risiko er bankens årlige vurdering av strategiske risikoer og risikoer knyttet til ulike forretningsprosesser. Denne vurderingen danner grunnlaget for fastsettelse av kontrolltiltak relatert til de identifiserte risikoer.

Det operative ansvaret for styring og kontroll av operasjonell risiko, og således også kvaliteten i bankens drift, ligger hos den enkelte medarbeider.

Bankens operasjonelle risiko vurderes som lav.

4.5 Forretnings-, omdømme- og strategisk risiko

4.5.1 Definisjon

Banken er eksponert mot følgende vesentlige risikoer i tillegg til de som er gjennomgått i det overstående.

Forretningsrisiko:

Denne risikoen defineres som uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger og endret kundeadferd.

Omdømmerisiko:

Omdømmerisiko er risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang som følge av sviktende tillit og omdømme i markedet.

Strategisk risiko:

Banken definerer denne risikoen som risikoen for uventede tap eller sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp.

4.5.2 Styring og kontroll

Bankens resultat i 2015 var solide og var på cirka samme nivå som i 2014. Også i 2016 skal banken fremstå som en lønnsom og solid sparebank som ønsker å bidra til verdiskapning for kunder og lokalsamfunn. Årsresultatet, sammen med kompetanseheving i banken, sikrer fremtidig drift og lokal råderett over en betydelig kapital.

Bankens forretnings-, omdømme- og strategisk risiko vurderes som lav.